

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA PEDAGOGIK JARAYONDA TARBIYACHINING O'RNI.

Mamatova Husnora Eshquvatovna
*Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktor
va mutaxassislarini qayta tayyorlash va
ularning malakasini oshirish instituti
katta o'qtuvchisi*
Telefon: +998(99)402-97-85
husnormamatova@gmail.com

Annotatsiya: *ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotida pedagogik jarayonda tarbiyachining o'rni, bolaning o'quv faoliyatiga bo'lgan munosabati, tarbiyachi shaxsiga munosabati, tarbiyachining o'ziga xos xususiyati, yuksak kasb mahorati, bolaning ruhiyatini, yosh va o'ziga xos ruhiyfiziologik xususiyatlarini bilish va doshqalar to'g'risida yozilgan.*

Kalit so'zlar: *madaniyat, gigiena, xulq madaniyati, nutqi, sanoq-hisob, harakat, malaka, ko'nikma.*

Maktabgacha ta'lim muassasasi, shuningdek, bolalar bog'chasi, boshlang'ich maktab yoki o'yin maktabi sifatida ham tanilgan, bolalarga boshlang'ich maktabda majburiy ta'limni boshlashdan oldin erta bolalik davridagi ta'limni taklif qiladigan ta'lim muassasasi. U davlat yoki xususiy bo'lishi mumkin va davlat mablag'lari hisobidan subsidiyalanishi mumkin.

Bolalar bog'chasi o'qituvchisining ish vazifalari

Har kuni o'qituvchi bolalarni o'z guruhiga oladi. U har kuni ertalab ota-onalardan farzandining sog'lig'i to'g'risida so'raydi. Shuningdek, u kun tartibini qat'iy nazorat qiladi va rejalashtirilgan darslarni olib boradi, bolalar guruhda qanday moslashishini doimiy ravishda kuzatib boradi va bolalarga maslahat beradi. Mutaxassis har bir o'quvchiga individual yondashuvni topishga harakat qiladi. U bolaning xarakterini diqqat bilan aks ettiradi va o'quv jarayonini aniqlangan shaxsiy fazilatlar asosida quradi.

Bundan tashqari, bolalarning sog'lig'i to'g'risida bosh hamshira va bolalar bog'chasi boshlig'iga xabar berish uning vazifasidir. Shuningdek, u to'ng'ichga guruhda qancha bola yo'qligi va nima sababdan xabar beradi va umumiy tashrifni hisobga oladi.

O'qituvchi har qanday guruhiga ehtiyotkorlik va ehtiyotkorlik bilan munosabatda bo'ladi, nafaqat bolalar bilan, balki ularning ota-onalari bilan ham pedagogik takt va chidamlilik bilan muloqot qiladi. Uning vazifalariga, shuningdek, chaqaloqni tarbiyalash va rivojlantirish masalalarida bolaning oilalari bilan muloqot qilish kiradi.

Tarbiyachi bolalarga ta'lim berishni kun davomida amalga oshiradi: ularning bilimlarini boyitadi, madaniy, gigienik, xulq madaniyati, nutqi, sanoq-hisob, harakatlari kabi turli-tuman malaka va ko'nikmalarini shakllantirib boradi. Ammo ta'lim berishda bosh rolni mashg'ulot egallaydi. Mashg'ulotlar bolalar bog'chasida ta'limni tashkil etish shaklidir. U maktabgacha tarbiya yoshidagi hamda bolalar uchun majburiydir, unda dastur mazmuni belgilab berilgan. Kun tartibida unga ma'lum o'rin va vaqt ajratilgan. Mashg'ulot tarbiyachi rahbarligida o'tkaziladi, tarbiyachi mashg'ulotlarda bolalarni yangi bilimlardan xabardor qiladi, bolalar egallab olgan bilimlarini esa aniqlab mustahkamlaydi. Bolalarning amaliy mashg'ulotlarini tashkil etadi. O'quv materialining mazmuni asta-sekin murakkablashtirilib boriladi. Demak, mashg'ulot bolalarni maktabga tayyorlashda katta ahamiyatga ega. Mashg'ulot bolalarda barqaror diqqat, irodani, diqqatni jalb eta olish kabi qobiliyatlar rivojlanadi. Ayniqsa, bolalarga bilim berishni jamoa usulida olib borish katta ahamiyatga birgalikdagi faoliyatda bolalar bir- birlariga faol ta'sir etishadi, o'z tashabbusi, topag'onligini namoyon qilish imkoniyati tug'iladi. Bolalar ishiga zo'r berishni talab etuvchi vazifa qo'yilganda birgalikda qayg'urishadi, jamoatchilik hissi shakllanadi

Tarbiyachi maktabgacha ta'lim tashkilotida asosiy shaxs hisoblanadi. Butun g'oyaviy-tarbiyaviy ishlarning sifati va qolaversa, kelajak avlodni tarbiyalanganlik va bilish darajasi tarbiyachining g'oyaviy-siyosiy va ilmiypedagogik tayyorgarligiga, javobgarlik hissiga, pedagogik mahoratiga va ishga bo'lgan ijodiy munosabatiga bog'liq. Bolaning o'quv faoliyatiga bo'lgan munosabati ko'proq uning tarbiyachi shaxsiga munosabati bilan belgilanadi. — Tarbiyachining o'ziga xos xususiyati – uning yuksak kasb mahoratidir. Eng muhimi – bolaning ruhiyatini, yosh va o'ziga xos ruhiyfiziologik xususiyatlarini bilishdir. — Bolalar bog'chasi dasturi bolalarning yoshini, jismoniy va ruhiy xususiyatlarini hisobga olib tuzilgani bilan har bir boladagi alohida ruhiy xususiyatning qay vaqtda va qanday namoyon bo'lishini oldindan ko'ra olmaydi, bu ish dasturda yaxshi tayyorlangan tarbiyachining zimmasiga yuklanadi. — Tarbiyachi o'z guruhidagi har bir bolaning jismoniy tomondan yaxshi rivojlanishi, uning oliy nerv faoliyati yaxshi ishlashi, shuningdek aqliy, axloqiy, mehnat, estetik tomondan normal tarbiyalanishi uchun yaxshi shartsharoit yaratadi. Tarbiyachi har bir boladagi o'ziga xos xususiyatlarni yaxshi bilgan holda undagi o'ziga xos xususiyatlarni (zararli bo'lsa) yo'qota borib, bolaga nisbatan qulay talab qo'yadi. — Tarbiyachi har bir bolaning kelajakda haqiqiy inson bo'lishiga yordam beradigan sifatlarini va imkoniyatini rivojlantirishi lozim. Maktabgacha tarbiya yoshi davrida tarbiyachining bolaga shaxsiy ta'siri juda katta bo'ladi. Chunki bu davrdagi har bir ta'surot bolaning xotirasida bir umrga saqlanib qoladi. Bolani tushuna bilish va uning ma'naviy dunyosiga kira olish tarbiyachidan zo'r kasb tayyorgarligini talab etadi. Bola bilan jonli munosabatda bo'lish – fikrlar manbai, pedagogik yangiliklar, quvonch va tashvishlardirki, busiz tarbiyachining ijodiy mehnatini tasavvur etib bo'lmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Norquziyeva, M. (2020). The role of educational technology in shaping the professional stability of students. Архив Научных Публикаций JSPI.
2. Abdurakhmonovna, N. M. (2020). Methodology of giving professional knowledge to future teachers. ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal, 10(5), 1378-1383.
3. Manzura, N. (2021). Sustainable Activity in the Teaching Profession and Its Foundations. PsychologyandEducationJournal, 58(2), 1339-1345.
4. Abdurahmonovna, N. M. (2021). Pedagogical and Psychological Aspects of Professional Sustainability of Future Teachers. 5. Xasanova, G. (2020).
5. Мактабгача таълим ташкилотларида халқ оғзаки ижоди воситаларидан фойдаланишнинг педагогик мазмуни. Архив Научных Публикаций JSPI.
6. <https://spainproject.ru/uz/ventilyaciya/dolzhnostnye-obyazannosti-vospitatelya-vospitatel-detskogo-sada-detskii-sad/>